

UNIVERZITA KARLOVA
1. lékařská fakulta
3. interní klinika 1. LF UK a VFN
U Nemocnice1, Praha 2, 128 00

Posudek oponenta bakalářské práce oboru Nutriční terapeut

Název bakalářské práce: Stravovací návyky dospívajících – Genderové rozdíly v přístupu ke stravování

Autor práce: Lucie Černíková

Vedoucí práce: PhDr. Nelly Kalinová

Oponent práce: Mgr. Iveta Kaiserová

Akademický rok: 2023/2024

Posudek

Téma hodnotím jako středně obtížné, originalitu vlastního tématu hodnotím kladně. Velice kladně dále hodnotím, že je z práce patrný zájem autorky o dané téma. Práce je logicky členěna. Po lingvistické a typografické stránce je však práce špatně zpracována, a to jak v teoretické, tak v praktické části. Práce je schválena etickou komisí. Rozsah bakalářské práce odpovídá požadavkům.

Práce je po obsahové stránce kvalitně zpracována, autorka shrnuje současný stav poznání a výsledky získala za použití odpovídajících statistických metod, je proto škoda, že autorka nevěnovala více pozornosti formální a jazykové stránce.

Teoretická část

Autorka v abstraktu sumarizuje výsledky dotazníkového šetření ve smyslu ne/potvrzení zjišťovaných skutečností. Na konci abstraktu ale ne/potvrzení zjišťovaných skutečností popírá, neboť udává, že k potvrzení zjištěných skutečností je třeba další výzkum. Není tak z abstraktu zcela zřejmé, co autorka zjistila. *„Ve výsledcích se nepotvrdilo, že by dívky měly zdravější stravovací návyky, větší tendence k restrikci nebo vykazovaly vyšší míru disinhibice v jídelním chování. Prokázalo se, že chlapani ve větší míře pociťují hlad. Pro potvrzení nebo vyvrácení těchto výsledků by bylo třeba dalšího výzkumu.“* Abstrakt obsahuje všechna klíčová slova.

V teoretické části práce chybí kapitola vysvětlující pojmy „restrikce“ „disinhibice“ a „hlad“ v kontextu práce, dále není v teoretické části zpracována kapitola osvětlující blíže problematiku dotazníků u této věkové kategorie (zoběžně popsane jsou použité dotazníky v praktické části práce). Pro úplnost by bylo vhodné zařadit také kapitolu či tabulku s číselnými hodnotami potřeby nejen energie ale i jednotlivých živin u definované populační skupiny. Obsah kapitoly číslo 7 neodpovídá plně názvu dané kapitoly, ostatní kapitoly jsou z tohoto pohledu v pořádku. Teoretická část je plná překlepů, chybné interpunkce, chybného skloňování. Z úvodu práce není dostatečně patrné, co bude autorka zkoumat. Cíle by měly v úvodu být definovány explicitněji. Místy autorka dělí text nelogicky, v textu se vyskytují samostatně odstavce, které by mohly být sloučeny v jeden. Popisky tabulek nejsou správně

formátované. Nové kapitoly nezačínají na samostatné stránce. Za posledním číslem podkapitoly nemá být tečka. Práce je tak celkově špatně zpracovaná z hlediska formátování. Místy autorka používá nesrozumitelné a neadekvátní formulace, střídá časy i osoby. Převážně však používá jazyk neutrální. Místy jsou souvětí, která by dávalo smysl rozdělit do více vět, a naopak místy jsou samostatně krátké věty, které by dávalo smysl spojit do souvětí. Jazyková výbava a způsob vyjadřování autora jsou pro potřeby bakalářské práce s výhradami dostatečné. Autorka mimo již zmíněné ne vždy správně cituje, řada odstavců je tedy v důsledku tohoto bez citace.

Autorka čerpá z monografií a článků českých i zahraničních autorů. Kladně hodnotím, že teoretická část sestává zejména z výsledku studií. Autorka v práci sumarizuje současné poznání a neopakuje pouze obecně známá fakta. Velmi kladně také hodnotím návaznost teoretické a praktické části práce. Autorka používá zejména zdroje primární. Počet zdrojů je pro potřeby bakalářské práce dostatečný. Nicméně většina zdrojů je starší 10 let.

Praktická část

Formulace cílů i hypotéz jsou adekvátní. Hypotézy nejsou formulovány přehledně, k tomu by pomohlo číslování hypotéz, případně jejich tabulkové zpracování a grafické oddělení definovaných hypotéz od textu, který zdůvodňuje formulaci daných hypotéz.

V použitých metodách autorka dostatečně nevysvětluje, jakým způsobem data zpracovávala, toto má uvedeno až v části „Výsledky“, i zde však chybí plné osvětlení použitých metod. V části „Použité metody“ odkazuje pouze na program agentury STEM/MARK. Dále není zcela zřejmé, proč pro sestavení svého dotazníku vycházela konkrétně z použitých dotazníků, autorka pouze uvádí, proč jsou použité dotazníky relevantní.

Výzkumný soubor je poměrně malý, obsahoval pouze 57 respondentů, proč tomu tak je, autorka neuvádí. Kladně hodnotím, že toto sama uvádí jako slabinu práce v části „Diskuse“. V popisu výzkumného souboru chybí popis vzorku respondentů z hlediska normální hmotnosti, nadváhy, obezity – vzhledem k tématu práce by toto bylo na místě nejen popsat, ale dát i do kontextu s výsledky práce. Autorka v diskusi uvádí, že mladí lidé s vyšším vzděláním, a tedy z vyšší socioekonomické vrstvy, mají nižší BMI, vzorek respondentů tvořili zejména žáci gymnázia, dělení vzorku respondentů z hlediska přítomnosti nadváhy a obezity by tedy bylo na místě.

Na straně 32 autorka umístila citaci studie za větu, ve které popisuje, jak zhodnotila skóre jednoho z dotazníků. Na téže straně je grafické znázornění vzorce (pro výpočet výsledné hodnoty dotazníku) neadekvátní.

V části „výsledky“ nejsou popsány osy x a y u grafů. Velice kladně však hodnotím statistické zpracování práce, které je nadstandartní pro potřeby bakalářské práce. Nicméně v jednotlivých podkapitolách výsledků chybí často věty vysvětlující, proč autorka používá konkrétní statistické metody (jaký test, kde a proč provedla). Autorka udává, že na zhodnocení výsledků použila t-test, který provedla prostřednictvím „online programu“, ale nekonkretizuje jakého. Podobně nespecifikuje, jaký internetový program využila autorka pro zhodnocení signifikance výsledků prostřednictvím Mann-Whitney U testu (str 35). Autorka v této části práce konstatuje potvrzení, respektive vyvrácení jednotlivých hypotéz. Bylo by lepší používat formulace typu „výsledky statistického testu naznačují, že ...“.

Kladně hodnotím, že v části „Diskuse“ autorka práce správně identifikovala slabiny práce. Nicméně chybí zde porovnání výsledků bakalářské práce s již provedenými studiemi (zejména v kontextu s malým vzorkem respondentů) na toto téma, případně konstatování, zda takové studie jsou k dispozici. Kladně hodnotím, že vysvětlení výsledků práce autorka hledá v recentních zdrojích. Kladně hodnotím dále fakt, že autorka výsledky kvalitně diskutuje a zamýšlí se nad nimi. Autorka zmiňuje, že by v dalším výzkumu použila metody, které jsou přímo určeny pro dospívající populaci, nicméně tyto nekonkretizuje.

Vzhledem k malému vzorku není vhodné v závěru používat kategorické formulace jako „Z výsledků prokazatelně vystupuje fakt, že chlapci pocítují větší míru hladu než dívky.“ Závěr je formulován logicky a přehledně. Na všechny položené otázky podává autorka v závěru odpověď. Stanovené cíle práce byly splněny.

V části „Seznam tabulek“ není u tabulky číslo 3 uvedena strana, ale hlášení chyby, podobně je tomu v části „Seznam grafů“ u grafu číslo 2. V seznamu grafů nejsou uvedené všechny grafy, které jsou v práci. V seznamu tabulek je naopak tabulka, která v textu není. Číslování tabulek v seznamu tabulek neodpovídá číslování tabulek v textu. Popisky grafů a tabulek v seznamu neodpovídají popiskům grafů a tabulek v textu. V seznamu obrázků má autorka v popisku obrázku uvedeno „*adolescentů* v ČR“. Jedná se navíc o obrázek tabulky, který by bylo vhodnější vložit jako tabulku.

Přílohy

Přílohy jsou zpracovány v ucházející kvalitě, grafická úprava by mohla být lepší. V přílohách chybí Stunkardův dotazník jídelních zvyklostí, ze kterého autorka při tvorbě svého dotazníku také vycházela.

Otázky

Proč autorka vybrala pro sestavení svého dotazníku použité dotazníky?

Autorka v diskusi vzpomíná, že by v dalším výzkumu použila jiné metody, které více odpovídají danému vzorku respondentů, jaké to jsou?

Doporučení / nedoporučení k obhajobě: Doporučuji práci k obhajobě.

Práci klasifikuji stupněm: ~~v ýborn ě~~ ~~ve lmi do b ě~~ do b ě ~~ne prosp ěl/a~~

V Praze dne: 16.5.2024

Oponent bakalářské práce: Mgr. Iveta Kaiserová